



JÖVŐ NEMZEDÉKEK ORSZÁGGYŰLÉSI BIZTOSA
1051 Budapest, Nádor u. 22.
1387 Budapest, Pf. 40. Telefon: 475-7100 Fax: 269-1615

A JÖVŐ NEMZEDÉKEK ORSZÁGGYŰLÉSI BIZTOSÁNAK ÁLLÁSFOGLALÁSA

Ügyszám: JNO-3075/2009.

Tárgy: Baromfitelep működésével kapcsolatos panasz

I. A panasz

1. A panaszos 2009. március 30-án panasszal fordult a Jövő Nemzedékek Országgyűlési Biztosához (a továbbiakban: Biztos) azzal, hogy a tulajdonában álló ingatlan szomszédságában egy baromfitelep működik, amely jelentős bűzhatással jár. A panaszos évek óta hiába sérelmezte ezt több hatóságnál is, a probléma a hatóságok intézkedésének elmaradása miatt a mai napig nem oldódott meg. A telep évekig engedély nélkül működött, a hatóságok pedig elmulasztják az időközben kiadott engedélyben foglaltak ellenőrzését, a panasz kivizsgálása érdekében nem teszik meg a szükséges intézkedéseket. A tevékenységgel járó bűzhatás jelentősen megnehezíti a panaszos életvitelét, egészségügyi és lelki megterhelést jelent számára, korlátozza ingatlana használhatóságát. A panaszos az ügyben keletkezett iratok közül többet benyújtott, kérte az ügy kivizsgálását, a helyzet átvilágítását és értékelését.

II. A hatáskör megalapozása

2. A Biztos eljárásának alapja az állampolgári jogok országgyűlési biztosáról szóló 1993. évi LIX. törvény (a továbbiakban: Obtv.) 27/A § (1) bekezdése, mely szerint az Országgyűlés az egészséges környezethez való jog védelme érdekében külön biztosként megválasztotta a jövő nemzedékek országgyűlési biztosát.
3. Az Obtv. 16. § (1) bekezdése szerint a biztoshoz bárki fordulhat, ha megítélése szerint valamely hatóság, illetve közszolgáltatást végző szerv tevékenysége során a beadványt benyújtó személy alapvető jogaival összefüggésben visszásságot okozott, feltéve, hogy a beadványt tevő a rendelkezésre álló jogorvoslati lehetőségeket – ide nem értve a közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálatát - kimerítette, illetve jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.
4. A beadvány szerint az állattartó telep üzemeltetője évekig engedély nélkül végezte tevékenységét. Tekintettel arra, hogy a telep időközben engedélyt kért és kapott, a panasz azon részét, mely az engedély kiadása előtti tevékenységre vonatkozik, az azóta eltelt hosszú időre, valamint arra való tekintettel, hogy a telep azóta engedéllyel rendelkezik, az Obtv. 17. § (2) bekezdése alapján, annak csekély jelentőségére tekintettel nem vizsgálom.
5. A beadvány alapján felmerült azonban annak lehetősége, hogy az engedélyező

hatóság, valamint az ügyben eljáró egyéb hatóságok a telep üzemelése kapcsán nem, vagy nem megfelelően jártak el, a tényállást nem a kellő mértékben derítették fel, és ezzel esetleg alkotmányos visszaállást okoztak.

6. Számos beadvány érkezik továbbá hivatalunkhoz, melyben a panaszosok az állattartással járó kellemetlen, vagy zavaró hatásokat sérelmezik. Ez jelzi, hogy az embernek a természethez való viszonyában beállt változás folytán egyre többször érzik azokat a hatásokat is zavarónak az érintettek, amelyek korábban valóban a „falusi élet”, a mindennapok megszokott velejárói voltak.
7. Az állattartási ügyekben gyakran tapasztaljuk, hogy a hatóság az állattartást sérelmező panaszokkal kapcsolatban hosszabb időn keresztül nem, vagy nem kellő hatékonysággal jár el, emiatt a sérelmezett tevékenységet akár éveken keresztül háborítatlanul folytatják.
8. Mindezekre való tekintettel az ügyben rendelkezésünkre álló iratokat áttekintettük annak érdekében, hogy megállapíthassuk, a hatóságok eljárása nyomán sérült-e az egészséges környezethez való alkotmányos jog.

III. A tényállás

9. A panaszos által rendelkezésünkre bocsátott (magyar, angol és német nyelvű) iratok és Jánosháza Nagyközség Önkormányzatának Jegyzője (a továbbiakban: Jegyző), valamint a Nyugat-Dunántúli Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség (a továbbiakban: Felügyelőség) ügyintézőivel folytatott telefonbeszélgetések alapján az alábbiakat állapítottuk meg.
10. A panaszos az ingatlanát 2000/2001-ben vásárolta Kissomlyó településen, Vas megyében. Az azon álló épületeket felújította. Tekintettel arra, hogy külföldi állampolgár, az ingatlan magyarországi tartózkodása idején használja, családjával együtt. Az ingatlanon a rendelkezésemre bocsátott térképmásolat szerint két épület található, a panaszos megjelölése szerint egy lakóház és egy vendégház.
11. A panaszos ingatlana mögött 2 ingatlan helyezkedik el, ezek közül az egyiket lovakat tartanak, míg a másikon egy baromfitelep található. A rendelkezésünkre álló iratok alapján megállapítható, hogy a panaszos épületeinek a baromfitelephez képesti távolságát illetően ellentmondás áll fenn a panaszos és a hatóságok között. Itt jegyezzük meg, hogy a saját – a rendelkezésünkre álló térképmásolat alapján végzett - becsléseink szerint a panaszos lakóingatlana kb. 110-120 méterre található a baromfiteleptől. A vendégház ennél közelebb van hozzá, a távolság kb. 80 méter. A panaszos állítása szerint ez a távolság kisebb, míg a hatóságok az általunk is számolthoz közeli értékeket vettek alapul.
12. Mindhárom ingatlan külterületi besorolású. Hangsúlyozandó azonban, hogy a baromfitelep az amúgy sem nagy településen nem a házaktól távol helyezkedik el, azt az egyik oldalról a panaszos ingatlana, az átellenes oldalon belterületi lakóingatlanok határolják. A 2008. december 12-én tartott helyszíni szemlén készült, 8654-1/3/2008. számú jegyzőkönyv szerint a baromfitelep az 1998 májusában kelt rendezési terv szerint mezőgazdasági termelés céljára van kijelölve.
13. Mindhárom ingatlan korábban a Bolgár-Magyar Barátság Mgtsz. kezelésében volt,

a Jegyző által kiadott 166-5/2005. számú határozat indokolása szerint. A panaszos állítása szerint a két állattartó telep közül csak a baromfitelep működése jár zavaró hatással.

14. A jelenleg baromfityenyésztésre használt, a panaszos ingatlanával szomszédos ingatlanon található épület az 1960-as években készült és korábban szarvasmarha tartására használták. A baromfitelep jelenlegi tulajdonosa a vásárlást követően megszakítás nélkül folytatta az állattartást az ingatlanon, majd 2004-ben kezdeményezte az építmény rendeltetésének megváltoztatását. A Jegyző 166-5/2005. számú határozatával, 2005. március 22-én kikötésekkel engedélyezte a rendeltetés megváltoztatását baromfi istállóra. A rendelkezéseimre álló iratokból nem állapítható meg pontosan, hogy az adásvételre mikor került sor, illetve, hogy a telep 2004 előtt rendelkezett-e engedéllyel.
15. A határozat szerint a telepen egy turnusban 10.000 előnevelt pulyka tartható, vagyis mindösszesen 50 számosállat. A kikötések között szerepelt – többek között – az is, hogy az üzemeltető köteles a technika mindenkori szintjének megfelelő intézkedések megtételével a lehető legkisebb mértékűre csökkenteni a légszennyező anyagok és a bűz kibocsátását.
16. A határozat tartalmazta továbbá azt az előírást is, hogy a szellőző berendezésekből poros, szennyezett levegő a szomszéd lakóépületek felé nem áramolhat, kedvezőtlen széljárás alkalmával terelőfallal a lakóépület felé áramlást meg kell akadályozni.
17. A határozat utolsó bekezdése szerint a határozatot a szomszédos ingatlannal rendelkezni jogosultakkal kézbesítés útján közölték, így azt a panaszos is meg kellett, hogy kapja. A rendelkezésünkre álló iratok alapján a panaszos a határozattal szemben fellebbezéssel nem nyújtott be.
18. 2006. január 16-án a Jegyző 261/2006. számon eljárást indított a fenti határozatban előírtak betartásának ellenőrzésére. Ezen eljárás megindításáról a panaszost ügyfélként értesítették. Az ellenőrzés keretében 2006. február 17-én helyszíni szemlét tartottak, amely során megállapításra került, hogy a telepet körülvevő kerítés nem épült meg. Intézkedés megtételére azonban nem került sor, mivel a helyszíni szemlét követően a kerítés elkészült, egyebekben intézkedésre okot adó körülményt nem tártak fel. A helyszíni ellenőrzésen készült jegyzőkönyvet, mellékelve az ott készült fényképeket a panaszos jogi képviselője részére megküldték.
19. A Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal Központ Állategészségügyi és Állatvédelmi Igazgatóságának e-mailben közölt tájékoztatása szerint az illetékes megyei szakigazgatási hivatal 2007. december 18-án a panaszos bejelentése alapján helyszíni szemlét tartott a kifogásolt telepen és a hulladékkezelési előírások megsértése miatt állategészségügyi bírság kiszabására is sor került.
20. A panaszos 2008 novemberében több hatósághoz fordult egyidőben bejelentésével, mely szerint a baromfitelep felől zavaró bűzhatást észlel. A panasz kivizsgálása érdekében a Felügyelőség és a Jegyző helyszíni szemlét hívott össze, melyre meghívták az ÁNTSZ Sárvári, Celldömölki Kistérségi Intézetét (a továbbiakban: ÁNTSZ). A Felügyelőség a baromfitelep üzemeltetőjét a helyszíni szemlére megidézte, a panaszost a szemle megtartásáról mindkét hatóság értesítette.
A szemlék időpontja a nap tekintetében megegyezett, de a Felügyelőség azt a

Jegyzőhöz képest egy órával korábban hirdette meg.

21. A panaszos 2008. december 4-én kelt e-mail üzenetében értesítette a Felügyelőséget arról, hogy a helyszíni szemlén nem tud részt venni, mivel aznap nem tartózkodik az országban. Levelében jelezte, hogy a helyszíni bejárás nem fog eredményre vezetni, mivel az állatok még csak tíz naposak, és nem érzékelhető bűzhatás. A bűzhatás a tartás második harmadában a legerősebb. Kérte továbbá, hogy a helyszíni szemléről a telep tulajdonosát ne értesítsék előre, mivel ez meghiúsítja az ellenőrzést.
22. Emellett a panaszos az alábbi nyilatkozatot tette: bejelentéseit évek óta teszi, ennek ellenére érdemi intézkedés a hatóságok részéről nem történt. Jóllehet az engedély előírja a legmodernebb berendezések használatának kötelezettségét, semmilyen bűzgátló eszköz beépítésére, megépítésére nem került sor. Álláspontja szerint a ventilátorokba szűrő beépítése lenne indokolt. A telep 2001 és 2005 között nem rendelkezett engedéllyel, amiről a polgármester tudott, de nem tett ellene semmit sem. A vendégházban tartózkodó vendégei állandó zavaró hatásra panaszkodnak. A telep üzemeltetője az almozásra nem fordít kellő figyelmet, a bűz állandó és elviselhetetlen. Emiatt ingatlana is veszített értékéből.
23. A helyszíni szemléket a helyszínen a hatóságok összevonták, a szemlét együtt tartották meg. A jegyzőkönyvhöz csatolt jelenléti ív szerint a helyszíni szemlén a hatóságok mellett a baromfitelep üzemeltetője is részt vett. A jegyzőkönyv szerint a 750 m² hasznos alapterülettel rendelkező istállóban 2003 óta folytat a tulajdonos baromfitartást. Az istállóban az állomány az ellenőrzés idejekor 11 napos volt. Évente 5-6 turnus kerül kibocsátásra, a tartástechnológia szalmás-mélyalmos, önitató-önetető rendszerrel került kiépítésre. A szellőztetést természetes és mesterséges rendszer biztosítja, a gépi szellőzést 6 ventilátor szolgálja. Ebből 1 északi (a panaszos ingatlana irányába), 3 keleti és 2 déli irányú.
24. A helyszíni szemlén megállapították, hogy az állattartás körülményei rendezettek, a panaszolt körülményeket nem lehetett igazolni. A telep az állattartási rendeletben foglaltaknak megfelelt, a rendezési tervvel sem volt ellentétes. A szennyvízgyűjtő aknák vízzáróságát igazolnia kellett a tulajdonosnak, erre a Felügyelőség egy későbbi időpontot határozott meg, emellett a szennyvíz elszállításáról és a trágya elhelyezéséről szóló megállapodást is be kellett küldenie a telep működtetőjének. Egyebekben intézkedésre okot adó körülményt egyik hatóság sem tapasztalt. Az igazolást és a megállapodást a későbbiekben az üzemeltető a Felügyelőségre benyújtotta.
25. A helyszíni szemlén készült jegyzőkönyvet mind a Felügyelőség, mind pedig a Jegyző megküldte a panaszosnak, utóbbi azzal, hogy arra 8 napon belül észrevétel tehető.
26. A panaszos az ÁNTSZ-nek írt, 2008. december 18-án kelt levelében a panasz alapján lefolytatott eljárást több szempontból is sérelmezte. Többek között jelezte, hogy a baromfitelepen a szennyvízkezelésre vonatkozó előírásokat is megsértették, a szennyvíz az ő ingatlanára folyt. A bűzhatás akkor a legerősebb, amikor valamennyi ventilátor működik, a téli időjárás nem alkalmas arra, hogy a valós helyzetet feltárja. Kérte, hogy az engedélyben foglaltakat a hatóság kényszerítse ki, a bűzhatás csökkentésére alkalmas berendezések beépítésére kötelezzék a tulajdonost.
27. Ezen levél alapján az ÁNTSZ arról tájékoztatta a panaszost, hogy a helyszíni

ellenőrzés során intézkedésre okot adó körülmény nem merült fel, a panaszolt körülmények nem nyertek igazolást. A panaszos dátum nélküli válaszában továbbra is azt sérelmezte, hogy a helyszíni szemle nem megfelelően zajlott le, az ellenőrzést szakmailag is kifogásolta. Ennek nyomán a panaszos kifogásait az ÁNTSZ jogorvoslati kérelemnek tekintette és felterjesztette másodfokú elbírálásra.

28. A panaszos 2008. december 18-án kelt és a Jegyzőnek címzett másik levelében azt sérelmezte, hogy a helyszíni szemlék összevonásáról nem értesítették, így jogi képviselője nem tudott azon részt venni, mivel a későbbi időpontban várta az ellenőrzést végzőket.
29. A Jegyző 2009. február 6-án kelt levelében arról értesítette a panaszost, hogy a helyszíni szemlék összevonásáról helyben döntöttek, és a jogi képviselővel valóban nem találkoztak. A panaszos nyilatkozatát, melyben jelezte távolmaradását, valamint panaszait részletesen kifejtette, az irathoz csatolták. Emellett felhívta a figyelmét a panaszosnak arra, hogy a bűzhatással kapcsolatosan birtokvédelmi eljárást is kezdeményezhet, majd felhívta arra, hogy amennyiben élni kíván ezzel a lehetőséggel, úgy kérelmét 8 napon belül terjessze elő. Ezt a kérelmet a panaszos benyújtotta.
30. A panaszos által előterjesztett kérelmet azonban 2009. március 2-án kelt, 884/1/2009. számú végzésével a Jegyző érdemi vizsgálat nélkül elutasította, tekintettel arra, hogy a zavarás kezdetétől számított egy év már eltelt, így a zavarás elbírálására már a bíróság rendelkezik hatáskörrel.
31. A panaszos 2009. március 14-én kelt levelében sérelmezte az elutasítást, különös tekintettel arra, hogy kérelme benyújtására maga a Jegyző szólította fel. Álláspontja szerint a zavaró hatások egy része nem áll fenn egy év óta, a birtokvédelmi eljárás lefolytatására így joga van. A hatóságok eddigi eljárásait is több szempontból sérelmezte.
32. Az ügyben eljáró ügyintézővel 2009. június 30-án folytatott telefonbeszélgetés során azt a tájékoztatást kaptam, hogy a levelet a hatóság az illetékes városi bíróság felé keresetként továbbította.
33. Tekintettek arra, hogy a Jegyző indokoltnak tartotta a tényállás alaposabb feltárását, 2009. február 27-én helyszíni szemlét tartott. A helyszíni szemlén megjelent az ÁNTSZ, Celldömölk Város Önkormányzatának Hivatásos Tűzoltósága, a Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal, a panaszos jogi képviselője, valamint a telep üzemeltetője. A Felügyelőség a meghívás ellenére a helyszíni szemlén nem vett részt.
34. A megjelentek a telepet megtekintették, az épületben 6000, 4 hetes broyler csirke nevelése folyt. A működő ventilátorok 10-15 méteres körzetében szag érzékelhető volt, de a telep bejáratánál már szaghatás nem volt érzékelhető. Az ÁNTSZ álláspontja szerint a meglévő védőtávolság mellett többszintű védőfásítás biztosíthat nagyobb védelmet, melyet egyrészt örökzöld, másrészt lombhullató fák közül kell megvalósítani.
35. A panaszos jogi képviselői úgy értelmezték a rendeltetismódosítást jóváhagyó határozat fentebb, a 15. pontban bemutatott rendelkezését, hogy a telep tulajdonosának nem csak a terelőfal építésével, hanem a szag és porhatás keletkezésének helyén, a szellőző berendezéseknél megfelelő szűrőberendezés,

vagy más technikailag a nem kívánt por és szennyező levegő kijutásának megakadályozására hivatott eszköz beépítésével is gondoskodnia kell a szaghatás csökkentéséről. Legcélravezetőbbnek egy, a ventilátorba beépített szűrőberendezés alkalmazását tartották. Ezen értelmezéssel a jelen lévő hatóságok nem értettek egyet.

36. A helyszíni szemlén a hatóságok nem tapasztaltak olyan erős szaghatást, amely intézkedés megtételét tette volna szükségessé. Tekintve, hogy a téli időjárás miatt a helyszíni szemlén a nyári zavaró szaghatás ellenőrzésére nem volt lehetőség, rögzítésre került, hogy a megjelentek egy nyári helyszíni szemle megtartását tartották szükségesnek.
37. Az eljáró ügyintézőkkel folytatott telefonbeszélgetések alapján egy újabb helyszíni bejárásra került sor június elején, amelyen intézkedésre okot adó körülményt nem tapasztaltak. A Felügyelőség azonban egy újabb bejárást kíván tartani akkor, amikor az állomány már idősebb, és a szaghatás az időjárás figyelembevételével együtt a legerősebb lehet. Erre a következő néhány héten belül lehet sort keríteni.

IV. Jogi elemzés

38. A hozzánk benyújtott panaszok jelentős része az állattartással kapcsolatban az azzal járó szaghatást, a nem megfelelő trágyakezelést, az engedélyben foglaltaktól eltérő tartást sérelmezi. Esetenként tapasztaljuk, hogy a hatóságok ezekben az ügyekben nem, vagy nem megfelelően járnak el, a tényállást sem megfelelően tárják fel. Ezért is tartjuk fontosnak, hogy a panaszban foglaltakat a későbbiek során a vonatkozó joggyakorlat egészének összefüggéseiben értékeljük.
39. A tényállás alapján nem állapítható meg biztosan, hogy a panaszolt állattartó telep engedély nélkül működött-e, de az biztos, hogy jelenleg már rendelkezik engedéllyel. Tekintettel arra, hogy az engedély nélküli tevékenységet a 4. pontban foglaltak alapján nem vizsgáltuk, vizsgálatunk arra terjedt ki, hogy a hatóságok a telep működésének ellenőrzése során eljártak-e, a tényállás tisztázása során a megfelelő körültekintéssel jártak-e el.
40. A panaszos több esetben is megkereste a hatóságokat, ahol a telep működésével kapcsolatos különböző természetű panaszait bejelentette. Ezek egy része a trágya, illetve szennyvíz kezelésére, de nagyobb részt a telep működésével együtt járó szaghatásra vonatkoztak.
41. A rendelkezésünkre bocsátott iratok alapján megállapítható, hogy a megkeresett hatóságok a panaszos bejelentései, kérelmei alapján haladéktalanul eljárak, a tényállás megfelelő tisztázása érdekében több esetben is megtekintették a helyszínt. Tekintettel arra, hogy a jelenleg aktuálisan zajló eljárás alapjául szolgáló bejelentése decemberi volt, az eljárásban részt vevők valamennyien egyet értek abban, hogy a szaghatás mértékének felmérésére a téli hónapok nem megfelelőek. Éppen ezért került sor feburárban és júniusban is helyszíni bejárásokra, sőt a Felügyelőség a közeljövőben újabb helyszíni bejárást tervez.
42. Eszerint az eljáró hatóságok bizonyítási eljárást folytattak le, és a tényállás tisztázása érdekében többszöri helyszíni bejárást is tartottak. Az iratokból kitűnik, hogy bár a telep működésével kapcsolatosan szükség volt intézkedésekre (iratok bemutatására, vízzáróság igazolására), ezeknek a telep üzemeltetője eleget tett, a feltárt hiányosságokat orvosolták, megállapítható azonban az is, hogy a panaszolt

körülmények nem nyertek bizonyítást

43. Amennyiben a jövőben lefolytatandó helyszíni bejárások alátámasztják a bejelentésében foglaltakat, a Felügyelőség megfelelő felhatalmazással rendelkezik arra nézve, hogy a szaghatás csökkentése érdekében az állattartót intézkedések megtételére kötelezze. Hangsúlyozom, hogy erre akkor kerülhet sor, amennyiben ezt a Felügyelőség a helyszíni bejárások alapján szükségesnek tartja. A Felügyelőség ebben az esetben az elérhető legjobb technika alkalmazásáról dönthet
44. A rendelkezésünkre álló adatok alapján a tárgyi ingatlanok olyan területen találhatóak, amelyek kifejezetten mezőgazdasági célra szolgálnak. Arra szolgáltak már akkor is – nem csak a besorolás, hanem az ingatlanok jellege miatt is – amikor a panaszos az ingatlanát megvásárolta. A környező ingatlanokat évekkal korábban is állattartásra használták. Az állattartás a település ezen részén hagyományosnak tekinthető.
45. Egyetértünk a panaszossal abban, hogy az engedélyezett mértéket meghaladó vagy az engedélyezettől eltérő módon folytatott, illetve a környezetvédelmi, közegészségügyi jogszabályokkal ellentétes állattartás jelentős életminőség romlást eredményezhet az állattartóhely környezetében élőknek.
46. Az ombudsmani gyakorlat szerint azonban ezen ügyek elbírálásánál figyelembe kell venni az adott környezet jellegét is. Az állattartás alapvető követelményeinek betartására szükség van, de az állattartással járó zavaró hatások értékelésekor nem hagyható figyelmen kívül az sem, hogy egy adott településen az állattartásnak hagyományai vannak és ezért az állattartással járó kellemetlen hatások megszokottabbak.
47. A haszonállatok tartása gyakran az állattartó és családja megélhetését szolgálja. Annak korlátozásával vagy esetleges megtiltásával a család szociális biztonsága kerülhet veszélybe, miközben a helyi önkormányzatnak az állattartás helyi szabályainak megalkotásakor és a rendelkezések betarttatásakor az állattartók környezetében élők alkotmányos jogainak védelméről is kell gondoskodnia. Nyilvánvaló azonban, hogy egyes emberek fokozott érzékenysége csak egy esetleges polgári perben, valamennyi körülmény gondos és alapos mérlegelése alapján adhat alapot az állattartás korlátozására vagy megtiltására.
48. A hatóságnak tehát figyelembe kell vennie az állattartónak a tartáshoz fűződő érdekét (megélhetés) miközben gondoskodnia kell az állattartó környezetében élők alkotmányos jogainak védelméről is. Az állattartás nem lehet olyan mértékű, hogy azzal a szomszédos ingatlan tulajdonosait szükségtelenül zavarja, de a szükségesség megítélése más egy nagyvárosi és egy falusi környezetben. Az ilyen ügyek megítélésakor lényeges szempont, hogy a tevékenységet milyen környezetben végzik, az állattartás hagyomány-e, megengedett-e.
49. **A tárgyi ügyben megállapítható, hogy az állattartás egy arra kijelölt területen, régóta zajlik. Így álláspontunk szerint a hagyományosnak tekinthető, az állattartó megélhetését szolgáló teleppel szemben a környező lakók túrési kötelezettsége nagyobb, mint ha ugyanez a tevékenység nagyvárosias környezetben zajlana.**
50. A rendelkezésünkre bocsátott iratok alapján nem igazolható a panaszos azon

állítás, mely szerint a hatóságok nem, vagy nem megfelelően jártak el. Az eljáró hatóságok a bejelentései nyomán első- és másodfokon is eljárak, a zavarás fennállásának, mértékének megállapítására megfelelő lépéseket tettek, a helyszínt több esetben megtekintették, az eljárási cselekményeket dokumentálták, a panaszos javaslatait egy újabb szemle későbbi, a zavarás fennállásának megítélésére alkalmasabb időpontban való megtartására figyelembe vették. A zavarás mértékének megállapításakor figyelembe vették az állattartó telepekre általánosan jellemző és elfogadott szaghatást is.

51. A telep működésével és az engedéllyel kapcsolatosan az eljáró hatóságok tártak fel hiányosságokat (kerítés létesítése, vízzáróság igazolása, számlák bemutatása stb.), de az erre irányuló felhívásoknak a telep üzemeltetője eleget tett, a hiányokat pótolta.
52. Megértjük a panaszos felháborodását a birtokvédelmi kérelem elutasításával kapcsolatosan, mindazonáltal örvendetes, hogy az illetékes bírósághoz a Jegyző a kérelmét továbbította, az ügy elbírálása szempontjából a panaszost emiatt hátrány nem érte, a hatóság késedelem nélkül intézkedett. Az Obtv. alapján hatáskörünk a birtokvédelmi ügyekben többek között arra terjedhet ki, hogy a Jegyző a birtokvédelmi eljárást lefolytatta-e, a tényállás tisztázása megfelelően megtörtént-e, de nem terjed ki a kérelem megalapozottságának, jogi alapjának vizsgálatára, mivel ezen kérdések tisztázása a bíróság hatáskörébe tartozik.
53. Tájékoztatjuk továbbá arról, hogy lehetősége van arra, hogy az ingatlan használhatóságának esetleges csökkenéséből és egyéb okokból fennálló igényeit, esetleges kárát polgári jogi úton érvényesítse. A Ptk. 345. § (1) bekezdése szerint, aki fokozott veszéllyel járó tevékenységet folytat, köteles az ebből eredő kárt megtéríteni. Mentesül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy a kárt olyan elháríthatatlan ok idézte elő, amely a fokozott veszéllyel járó tevékenység körén kívül esik. Ezeket a szabályokat kell alkalmazni arra is, aki az emberi környezetet veszélyeztető tevékenységével másnak kárt okoz.
54. A kártérítési igény elbírálása a bíróság hatáskörébe tartozik, ezért a panasz ezen részét nem vizsgáltuk. Felhívjuk azonban figyelmét arra, hogy Ön viseli a per kimenetelének kockázatát (költségeit, esetleges elhúzódnását stb.).

V. Intézkedés

55. A fentiek alapján a hatóságok eljárásával kapcsolatosan visszásságot nem állapítottam meg, ezért intézkedést nem kezdeményezek.

Budapest, 2009. augusztus 10.

Dr. Fülöp Sándor